

עפ"ג 13953/09/19 - דוד יהונתן מדינה נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ג 13953-09-19

לפני כב' השופט רפי כרמל, אב"ד

כב' השופט אריה רומנוב

כב' השופטת שירלי רנר

המערער

דוד יהונתן מדינה

ע"י ב"כ עו"ד ארז בר צבי

נגד

המשיבה

מדינת ישראל

באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים

פסק דין

ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום בירושלים (כב' השופט דוד גבאי ריכטר) מיום 30.6.19

בת"פ 50693-02-18.

כללי

1. המערער הורשע, על יסוד הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן, בסחר בסמים (שתי עבירות), החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, סחר בסמים (ריבוי עבירות), וקשירת קשר לביצוע פשע. המערער נדון לעונשים הבאים: 8 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, 9 חודשי מאסר על תנאי בגין כל עבירה לפי פקודת הסמים למעט שימוש עצמי בסמים והחזקת כלים לשימוש עצמי בסמים, 4 חודשי מאסר על תנאי בגין עבירה של שימוש עצמי בסמים או החזקת כלים לשימוש עצמי בסמים, קנס בסך 10,000 ₪, צו מבחן למשך 18 חודשים, התחייבות בסך 5,000 ₪, ופסילת רישיון נהיגה על תנאי למשך 6 חודשים. הערעור מופנה כנגד חומרת עונש המאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות.

2. ואלה המעשים: במהלך החודשים נובמבר 2017 ועד פברואר 2018, שימש המערער מנהל רשת סמים שפעלה באמצעות אפליקצית "טלגרם" (להלן: "היישומון") ובקבוצת "טלגרם", תחת ניהולו של "חננאל". חננאל העסיק את המערער ושני אנשים נוספים כמנהלים. כדי לבצע עסקה באמצעות היישומון, היו נדרשים הקונים הפונים, לאמת את פרטיהם, לרבות באמצעות שליחת תמונה שלהם, ולאחר מכן, היה נקבע מקום לביצוע העסקה, אליו הגיע אחד מהמנהלים, כשהוא נושא את הסם עמו וטלפון נייד בו מותקן היישומון, ומוכר את הסם ללקוח, או שהיה מטמין אותו במקום העסקה ומעדכן את הקונה היכן מוטמן הסם והיכן להשאיר את התשלום עבורו. לאחר ביצוע העסקה, היה המערער מעביר לחננאל סכום שבין 50-60 ₪ בעבור כל גרם שמכר, תוך שההפרש (כ - 30 ₪ לגרם) היה משולשל לכיסו. לפי האישום הראשון, ביום 27.12.17 מכר המערער סם מסוג קנבוס במשקל של כגרם לקונה תמורת 100 ₪. לפי האישום השני, ביום 31.12.17 מכר המערער לשוטר סם מסוג קנבוס במשקל של 3 גרם תמורת 300 ₪. לפי האישום הרביעי, ביום 6.2.18 החזיק המערער ברכבו סם מסוג חשיש במשקל כולל של כ - 49 גרם נטו וסם מסוכן מסוג קנבוס במשקל של כ - 2.2 גרם נטו, וכן, כסף מזומן בסך 2,860 ₪ וטלפונים ניידים. לפי האישום החמישי, במהלך

התקופה הנזכרת לעיל, פעל המערער ברשת הפצת הסם וקשר קשר עם חננאל ויתר חברי הרשת, כך שקיבל מחננאל עשרות גרם של סם מסוג קנבוס בתחילת כל יום, ובאמצעות היישומון ותחת שמות משתמש שונים, מכר סמים לקונים שונים ברחבי העיר, תוך שהוא משתמש ברכב שבבעלותו, תמורת מאות שקלים לכל עסקה, והרוויח כ - 10,000 ₪ בכל שבוע. בתמורה לכל עסקה היה המערער מקבל כ - 90 ₪ לכל גרם שמכר, ומסכום זה היה מעביר לחננאל 60 ₪ ומשלשל את ההפרש לכיסו. בין יתר העסקאות שביצע, המערער מכר פעמיים ללקוחה כ - 3.5 גרם קנביס תמורת 300 ₪ ומכר 9 גרם קנביס ללקוחה אחרת, בתמורה לסכום שאינו ידוע.

טענות הצדדים

3. ב"כ המערער עותר לביטול עונש המאסר בעבודות שירות ולהמרתו בשל"צ. נטען כי העונש שהושת על המערער חורג מהעונש הנוהג במקרים דומים ואף חמורים יותר. לעמדת הסנגור, הלך הרוח של בית משפט קמא במהלך הדיונים נטה במובהק לעבר ההליך הטיפולי, ואף הורה לשירות המבחן לבחון אפשרות של של"צ. לעומת זאת, בגזר הדין קבע בית משפט קמא כי נוכח עקרון ההלימה לא ניתן להטיל של"צ, ובכך סתר את עצמו. עוד נטען כי לא ניתן משקל מספק לנסיבות חייו של המערער ולהמלצת שירות המבחן שהתבססה על ההליך השיקומי שעבר המערער. המערער התמיד להשתתף במפגשים טיפוליים שבועיים בשירות המבחן. הטלת עבודות שירות תחייב את המערער להתפטר מעבודתו ואף עשויה לפגוע בהליך הטיפולי. למערער אין הרשעות קודמות, הוא נשוי ואב לילדים קטנים, בעברו היה שליח חב"ד במקומות שונים בעולם, הוא הודה במיוחד לו, נטל אחריות על מעשיו וביטא חרטה כבר בתסקיר הראשון.

מנגד, המשיבה טענה כי על אף הרוח שנשבה מכיוונו של בית משפט קמא, לא הייתה כל התחייבות לגבי התוצאה העונשית, ולא היה מקום לפתח ציפיות. באה הדגשה לחומרת המעשים ולהשלכות הרחבות שיש לשימוש בסמים, במיוחד בדרך המתוחכמת שננקטה במקרה זה. התסקירים בנוגע למערער אינם חיוביים. העונש שהוטל אינו חורג ממתחם הענישה הראוי ושיקום הנו רק מרכיב אחד מכלל רכיבי הענישה. על כן, יש לדחות הערעור.

תסקיר שירות המבחן

4. מתסקיר שירות המבחן שנערך בעניינו של המערער עולה כי הוא בן 33 שנים, אב לשלושה ילדים קטנים ומצפה לילד נוסף, בחצי השנה האחרונה עבד בעסק למדרסים. המערער ללא הרשעות קודמות ומאז פתיחת התיק דנן לא נפתחו נגדו תיקים נוספים. פורט כי לאורך חייו היה חסר יציבות תעסוקתית, התקשה לנהל אורח חיים יציב, חיפש אחר ריגושים, התקשה בוויסות דחפיו ובהפעלת שיקול דעת והתנהגותו אימפולסיבית. כמו כן, הוא נוטה לצמצם את הבעייתיות בהתנהלותו ונעדר הבנה להשלכות מעשיו על הסובבים אותו. המערער דיווח כי מאז גיל 19 ולאורך השנים הוא צרך סמים מסוג קנאביס באופן מזדמן. בדיקות שתן שמסר במסגרת שירות המבחן נמצאו נקיות משרידי סם. הוא שולב בהליך טיפולי במסגרת שירות המבחן, בו שיתף פעולה והתמיד במשך כחצי שנה, אך גילה קושי לעמוד בגבולות ואחז בעמדות מקלות ביחס לעבירות שביצע. בתסקיר לא פורט האם המערער לקח אחריות על ביצוע העבירות. הומלץ להטיל עליו של"צ בהיקף של 300 שעות וצו מבחן.

דין

5. דין הערעור להידחות.

כלל הוא כי ערכאת הערעור אינה גוזרת מחדש את העונש, אלא בוחנת את סבירות גזר הדין של הערכאה הדיונית, והתערבותה בעונשים שנגזרו שמורה למקרים חריגים בלבד, בהם נפלה טעות מהותית, או כאשר העונש שנגזר סוטה באופן קיצוני מרמת הענישה הראויה. לאחר בחינת טיעוני הצדדים, הגענו לכלל מסקנה כי דין הערעור להידחות, הואיל ולא נפלה טעות מהותית בגזר הדין.

6. לזכות המערער עומדת הודאתו במיוחד לו, שהביאה לחיסכון בזמן שיפוטי ולייעול ההליכים, האחריות שלקח על המעשים, הירתמותו להליך טיפולי ממושך במסגרת שירות המבחן, שיתוף הפעולה של המערער עם המשטרה וחשיפתו בפניה את המעשים, והעדר הרשעות קודמות. כמו כן, יש להביא במכלול השיקולים לקולה, את מצבו המשפחתי של המערער ותרומו מזמנו לפעילות חברתית. מאידך, לחובת המערער נזקפת חומרת העבירות שביצע. מדובר בביצוע עבירות סמים באופן שיטתי ומאורגן, לאחר תכנון מקדים קפדני ומדוקדק, שנועדו להפיץ סמים לקהל הרחב ככל הניתן ובצורה קלה וזמינה. המעשים נמשכו על פני תקופה ארוכה וחזרו על עצמם, תוך שהשיאו למערער רווחים כלכליים משמעותיים ובאופן חודשי. מתסקיר שירות המבחן העומד על אופיו של המערער, עולה כי הוא מתקשה לנהל אורח חיים יציב ולעמוד במסגרות וכי התנהגותו אימפולסיבית. כמו כן, חרף הטיפול הממושך שעבר הוא עודנו נוטה לצמצם את הבעייתיות בהתנהלותו ואת השלכתה על הסביבה ואוחז בעמדות מקלות ביחס לעבירות שביצע, באופן המחזק את משקלו של אינטרס ההרתעה בעניינו. לפיכך, בנסיבות דנן, העונשים שקבע בית משפט קמא מקובלים עלינו ולא מצאנו מקום להתערב בהם.

אכן, בדין שהתקיים ביום 13/2/19, בית משפט קמא לא שלל את האפשרות להטיל על המערער עונש של שירות לתועלת הציבור. ואולם גם אם כך הדבר, מקובלת עלינו קביעתו של בית המשפט בגזר הדין, כי במקרה זה לא ניתן להסתפק בעונש מסוג זה "לנוכח עקרון ההלימה", המחייב, לכל היותר, הטלת מאסר בדרך של עבודות שירות.

אשר-על כן, הערעור נדחה.

המערער יתייצב לריצוי עבודות השירות כאמור בחוות דעת הממונה ביום 10/8/20.

ניתנה היום, כ"ב סיוון תש"פ, 14 יוני 2020, במעמד ב"כ המערער, המערער עצמו וב"כ המשיבה.

שירלי רנר, שופטת

אריה רומנוב, שופט

רפי כרמל, שופט, אב"ד

